

Растителнозащитни грижи при овощни култури през май

Автор(и): гл.експерт Татьяна Величкова, Дирекция "Оценка на риска по хранителната верига", ЦОРХВ

Дата: 09.05.2017 Брой: 5/2017

През май метеорологичните условия са изключително благоприятни за развитие и разпространение на множество болести и неприятели по овощните култури. В този период семковите овощни видове встъпват от фенофаза „плод с големина на лешник“ до „плод с големина на орех“, а костилковите овощни видове от фенофаза „формиране на завръза“ до „нарастване на плодовете“.

Семкови овощни видове

Основни вредители за периода

Струпяване по ябълка и круша *Venturia inaequalis*; *Venturia pirina*

Брашнеста мана по ябълката *Podosphaera leucotricha*

Огнен пригор *Erwinia amylovora*

Ябълков плодов червей *Laspeyresia pomonella* = *Cydia pomonella*

Кръгломиниращ молец *Cemiosoma scitella* = *Leucoptera malifoliella*

Обикновена крушова листна бълха *Cacopsylla pyri*

Калифорнийска щитоносна въшка *Quadraspidiotus perniciosus*

Листни въшки *сем. Aphididae*

Червен овощен акар *Panonychus ulmi*

• Огнен пригор

При зараза младите завръзи и плодове придобиват кафяв до черен цвят, изсъхват, мумифицират се и остават прикрепени към плодните клонки. Листата и леторастите увяхват, изсъхват, придобиват кафяв цвят при ябълката и тъмнокафяв до черен при крушата. Върховете на нападнатите летораста се извиват кукообразно или по-точно придобиват формата на „овчарска гега“. При влажно и топло време заразените части се покриват с жълтеникави капчици от бактериален ексудат. При силно нападение върху стъблото и скелетните клони се образуват раковини, кората се напуква, пожълтява и засъхва.

Стратегия за контрол на вредителя:

При констатиране на болестта, да се проведе третиране с ПРЗ през есента и рано на пролет. При силна зараза през вегетацията и при крайна необходимост се пристъпва към изрязване и изгаряне на болните клони.

Разрешени продукти за растителна защита:

бордо микс 20 вп - 375 - 500 г/дка; витра 50 вп /купрохай 50 вп - 150 гр/дка; косайд 2000 вг - 155- 680 г /дка; фунгуран он 50 вп - 110-500 г/ дка.

•Кръгломиниращ молец

През месеца протича развитието на първо поколение на неприятеля, предимно по долния етаж на короната. Гъсениците вредят като се вгризват в паренхима на листата, непосредствено под яйчната обвивка и правят плътно разположени, спираловидни ходове, които изглеждат като концентрични кръгли петна от оставените вътре черни ивици с екскременти. Напълно развитите гъсеници прогризват кръгъл отвор от долната страна на листа и се спускат по копринена нишка и какавидират в бяло пашкулче по листата, в чашечната и дръщечна ямки на плодовете, в пукнатините на клоните и ствола.

Стратегия за контрол на вредителя:

Химичен контрол се провежда в началото на излюпване на гъсениците при **ПИБ: във фенофаза „формиране на завърза“ и „нарастване на плодовете“** – 2-3 броя яйца и мини на лист.

Разрешени продукти за растителна защита:

афикар 100 ек - 30 мл/дка; би-58 – 0,15%; вазтак нов 100 ек - 0,015%; дека ек / деща ек/дена ек - 50 – 70 мл/дка; димилин 25 вп – 0,05%; дукат 25 ек – 30 мл/дка; дурсбан 4 ек – 0,015%; ефциметрин 10 ек /цайпер 10 ек - 30 мл/дка; калипсо 480 ск – 0,02%; карате експрес вг /нинджа /форца – 60-100 гр/дка; моспилан 20 сг – 20гр/дка; нексид 015 кс – 0,04%; суми алфа 5 ек/сумицидин 5 ек–0,02%; суперсект мега /суперсект екстра – 0,03%; циклон 10 ек - 30 мл/дка; циперфор 100 ек - 30 мл/дка; шерпа 100 ек - 30 мл/дка.

Костилкови овощни видове

Основни вредители за периода

Сачмянки *под. Stigmina, Pseudomonas, Xanthomonas*

Ранно кафяво гниене *Monilinia laxa*

Бяла ръжда (Цилиндроспориоза) по череши и вишна *Blumeriella jappii*

Черешова муха *Rhagoletis cerasi*

Сливов плодов червей *Laspeyresia funebrana* = *Grapholita (Aspila) funebrana*

Източен плодов червей *Grapholitha molesta*

Прасковен (клонков) молец *Anarsia lineatella*

●Ранно кафяво гниене

Симптомите на болестта по плодовете първоначално се наблюдават като кафяво петно, което бързо се разраства и обхваща целия плод. При влажни условия върху засегнатите части се образуват разпръснати, дребни, сиви туфички от конидионоски. Характерно за ранното кафяво гниене е мумифицирането на плодовете, които остават в короната на дървото.

Стратегия за контрол на вредителя: Пръсканията се провеждат когато има условия за заразяване, през 8-10 дни, като се следят внимателно карантинните срокове на прилаганите фунгициди и беритбата на плодовете.

Разрешените продукти за растителна защита:

Праскова: делан 700 вдг – 0,05%; дифкор 250 ск – 20 мл/дка; каптан 80 вг - 150-180 г/дка; луна експирианс – 63—75 мл/дка; пролектус 50 вг- 80г/дка; сигнум – 0,03%; систан 20 ев- 12,5-30,0 мл/дка; систан екозом ев – 65-200 мл/дка;

Кайсия: дифкор 250 ск – 20 мл/дка; каптан 80 вг - 150-180 г/дка ; луна експирианс – 63—75 мл/дка; сигнум – 60-75 г/дка; систан 20 ев- 12,5-30,0 мл/дка; систан екозом ев – 65-200 мл/дка; тирам 80 вг-0,3 %; топсин м 70 вдг- 0,12%; хорус 50 вг – 0,045%;

Слива: дифкор 250 ск – 20 мл/дка; каптан 80 вг - 150-180 г/дка; систан 20 ев- 12,5-30,0 мл/дка; систан екозом ев – 65-200 мл/дка;

Череша и Вишна: каптан 80 вг - 150-180 г/дка; луна експирианс – 63—75 мл/дка; тирам 80 вг-0,3 %;

●Черешова муха

Това е икономически най-важният неприятел по черешата. Летежът на мухите започва при температура на почвата около 10⁰С. Излитането съвпада със зазряването на най-ранните сортове череши. Снася яйцата си в започналите да узряват плодове. Вреда нанася ларвата, която се храни с месестата част на плода. Повредените плодове потъмняват, загиват и хлътват в мястото на повредата. Червивите плодове са негодни за консумация.

Стратегия за контрол на вредителя:

Химичният контролът с черешовата муха се провежда срещу възрастните преди да снесат яйцата си, ориентировъчно 10-12 дни след началото на летеж.

Разрешените продукти за растителна защита: вазтак нов 100 ек – 0,015%; децис 2,5 ек – 0,03%; децис 100 ек - 10–17,5 мл/дка; ефория 045 зк - 150 мл/дка; калипсо 480 ск – 0,02%; карате експрес вг /нинджа /форца - 60-100 г/дка ; карате зеон 5 кс - 15 мл/дка; натуралис - 100-200 мл/дка; фюри 10 ек – 0,0125%.